

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงแนวทางการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนเรียนร่วม ที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาภาคบังคับ ในจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ประจำปีการศึกษา 2550 จำนวน 338 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเรียนร่วมจากโรงเรียนจัดการเรียนร่วม ที่เป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และโรงเรียนที่ไม่ได้รับรางวัลโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด

กำแพงเพชร ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยคัดเลือกอำเภอละ 2 โรงเรียน 10 อำเภอ จำแนกเป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนแกนนำ 10 โรงเรียน และโรงเรียนที่ไม่ได้รับรางวัล 10 โรงเรียน จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 20 โรงเรียน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ผู้บริหาร เป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ เลือกโดยวิธีการเจาะจง จำนวน 20 คน

ครูผู้ทำหน้าที่เป็นครูผู้รับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม เลือกโดยวิธีเจาะจง โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 20 คน

ครูผู้ทำหน้าที่สอนรายวิชาในชั้นเรียนร่วมที่มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม ชั้น เลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 20 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 60 คน

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด
กำแพงเพชร ปีการศึกษา 2550

ที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	ข้อมูล การได้รับ รางวัล โรงเรียน แกนนำ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
				ผู้บริหาร	ครู	รวม
1	โรงเรียนอนุบาลเมืองกำแพงเพชร	เมือง	ได้รับ	1	2	3
2	โรงเรียนบ้านโขมงหัก	เมือง	ไม่ได้รับ	1	2	3
3	โรงเรียนชุมชนบ้านเขาแก้ว	พรานกระต่าย	ได้รับ	1	2	3
4	โรงเรียนบ้านวังชะโอน	พรานกระต่าย	ไม่ได้รับ	1	2	3
5	โรงเรียนบ้านโนนใหญ่	ไทรงาม	ได้รับ	1	2	3
6	โรงเรียนบ้านบ่อแก้ว	ไทรงาม	ไม่ได้รับ	1	2	3
7	โรงเรียนบ้านหนองหลวง	ลานกระบือ	ได้รับ	1	2	3
8	โรงเรียนบ้านบึงทับแรด	ลานกระบือ	ไม่ได้รับ	1	2	3
9	โรงเรียนบ้านดงซ่อม	โกสัมพีนคร	ได้รับ	1	2	3
10	โรงเรียนบ้านโกสัมพี	โกสัมพีนคร	ไม่ได้รับ	1	2	3
11	โรงเรียนรอดนิลวิทยา	คลองลาน	ได้รับ	1	2	3
12	โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์	คลองลาน	ไม่ได้รับ	1	2	3
13	โรงเรียนชุมชนวังไทรวิทยา	คลองขลุง	ได้รับ	1	2	3
14	โรงเรียนชุมชนประชาสามัคคี	คลองขลุง	ไม่ได้รับ	1	2	3
15	โรงเรียนหินดาดราษฎร์บำรุง	ปางศิลา ทอง	ได้รับ	1	2	3
16	โรงเรียนบ้านหนองหิน	ปางศิลา ทอง	ไม่ได้รับ	1	2	3
17	โรงเรียนบ้านคลองสุดใจ	ทรายทอง วัฒนา	ได้รับ	1	2	3
18	โรงเรียนบ้านดงเจริญ	ทรายทอง วัฒนา	ไม่ได้รับ	1	2	3
19	โรงเรียนบ้านวังคาช่วย	ขาม สระเกษบุรี	ได้รับ	1	2	3
20	โรงเรียนบ้านปางมะนาว	ขาม สระเกษบุรี	ไม่ได้รับ	1	2	3
รวม				20	40	60

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ โดยเนื้อหาของการสัมภาษณ์ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน ในขอบข่ายงานดังนี้

1. ด้านบุคลากร ประกอบไปด้วย
  - 1.1 ทักษะคิดในการจัดการเรียนร่วมของบุคลากร
  - 1.2 ความรู้ความสามารถของบุคลากร
  - 1.3 การได้รับการนิเทศของบุคลากร
2. ด้านงบประมาณและบริการสนับสนุนของหน่วยงาน ประกอบไปด้วย
  - 2.1 งบประมาณ
  - 2.2 การได้รับและการจัดบริการสนับสนุน
3. ด้านการดำเนินงานวิชาการ ประกอบไปด้วย
  - 3.1 ด้านหลักสูตร
  - 3.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 3.3 ด้านการวัดผลประเมินผล

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ มีดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนในสังกัด สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและงานด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือ นิยามศัพท์ตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย โดยให้ข้อคำถามครอบคลุมการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเรียนร่วมรูปแบบเรียนร่วมเต็มเวลา

3.3 สร้างเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ โดย ยึดขอบข่ายของเนื้อหาตามจุดมุ่งหมาย ทั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานที่เป็นจริงของโรงเรียน

3.4 ร่างเครื่องมือที่เป็นเอกสารแบบสัมภาษณ์เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมเนื้อหา ซึ่งประกอบไปด้วย

3.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิมล ใจงาม

3.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงทอง ไสยวรรณ

3.5 ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของกรรมการที่ปรึกษา

3.6 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจหาความตรงของเนื้อหา และการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) โดยเครื่องมือมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.7 – 1 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แก่

3.6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดือนใจ เกียวซี คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขแก้ว คำสอน ประธานสาขาวิชาวัดผลการศึกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.6.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัญชิตา ศิริเอก รองประธานสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.7 ปรับปรุงเครื่องมือตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

3.8 นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยของประเด็นการสัมภาษณ์

3.9 นำเครื่องมือที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้ว นำไปสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนเตรียมการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่จะเก็บข้อมูลก่อนล่วงหน้า โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมได้รับรางวัลโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมและไม่ได้รับรางวัลโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมที่จัดการเรียนร่วมในรูปแบบเรียนร่วมเต็มเวลา
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาในการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยสัมภาษณ์โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียน
2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเอกสาร
3. สรุปสภาพและปัญหา การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเรียนร่วม
4. สังเคราะห์แนวทางการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเรียนร่วมจากข้อมูลและแนวคิดทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

ขั้นตอนที่ 3 ชั้นประเมินผลแนวทาง

1. จัดทำร่างแนวทางการดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียนเรียนร่วมจากข้อมูลที่สังเคราะห์ได้
2. นำร่างแนวทางให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ
3. ประสานและขอความร่วมมือการประเมินผลแนวทางจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนร่วมในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย
  - 3.1 นายวินัย รูปขำดี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกำแพงเพชร
  - 3.2 นางสาวชนาพร เท่าเทียมตน ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษที่สำนักงานการศึกษาพิเศษประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต2
  - 3.3 นางบุญเกิด คำท่อม ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษผู้รับผิดชอบงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่น ประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
4. นำแบบประเมินแนวทางมาสรุป ปรับปรุง ให้เป็นแนวทางการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนเรียนร่วมที่สมบูรณ์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา แนวทางการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ใช้สถิติหาค่าร้อยละ และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นทั้งหมด คือ

- 5.1.1 ด้านบุคลากร ประกอบไปด้วย
  - 5.1.1.1 ทศนคติในการจัดการเรียนร่วมของบุคลากร
  - 5.1.1.2 ความรู้ความสามารถของบุคลากร
  - 5.1.1.3 การได้รับการนิเทศของบุคลากร
- 5.1.2 ด้านงบประมาณและบริการสนับสนุนของหน่วยงาน ประกอบไปด้วย
  - 5.1.2.1 งบประมาณ
  - 5.1.2.2 การได้รับและการจัดบริการสนับสนุน
- 5.1.3 ด้านรูปแบบการดำเนินงานวิชาการ ประกอบไปด้วย
  - 5.1.3.1 ด้านหลักสูตร
  - 5.1.3.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
  - 5.1.3.3 ด้านการวัดผลประเมินผล

และนำเสนอด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความเข้าใจในการปรับเปลี่ยนเพื่อการจัดการเรียนร่วมทั้ง 4 ด้านของบุคลากร คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและด้านการวัดผลประเมินผล ใช้สถิติโดยการคำนวณหา ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2533 : 138) ดังนี้

สำหรับความเข้าใจในการปรับเปลี่ยนเพื่อการจัดการเรียนร่วม

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความเข้าใจในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความเข้าใจในระดับดี
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความเข้าใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

5.3 การวิเคราะห์การแปลผลคะแนนความคิดเห็นในการประเมินแนวทางการดำเนินงานวิชาการของผู้เชี่ยวชาญ ใช้สถิติโดยการคำนวณหา ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2525 อ่างใน โกวิท ประวาลพุกษ์ และ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์, 2529 : 234)

ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.1 – 5.0	แปลผล แนวทางเหมาะสมอย่างยิ่ง
ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.1 – 4.0	แปลผล แนวทางเหมาะสม
ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.1 – 3.0	แปลผล ไม่แน่ใจ
ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.1 – 2.0	แปลผล แนวทางไม่เหมาะสม
ระดับคะแนนเฉลี่ย 0.1 – 1.0	แปลผล แนวทางไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง